

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 13P/43/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2311203099
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Singerová
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2014:2311203099.38

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta vo veci starostlivosti o maloleté deti L. : G. O., narodená X.XX.XXXX a Á. O., narodený XX.X.XXXX, obe bytom u matky, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta, deti matky : R. L., narodená X.X.XXXX, bytom B., Z. XX, v konaní zastúpená JUDr. Ing. Arpádom Barczim, advokátom so sídlom v Galante, T. Vansovej a otca : V. L., narodený XX.X.XXXX, bytom Galanta, Revolučná štvrť 22, v konaní zastúpený : Advokátska kancelária TIMAR & partners, s.r.o., so sídlom v Šali, Štúrova 42, o návrhu otca na zmenu výchovného prostredia maloletých detí a zníženie výživného, takto

r o z h o d o l :

Návrh otca na zmenu zverenia maloletých detí sa zamietá.

Obaja rodičia sú oprávnení zastupovať a spravovať majetok maloletých detí.

Otec je oprávnený stýkať sa s mal. deťmi každý párný víkend v roku v čase od piatka od 16.00 hod. do nedele do 19.00 hod., každú nepárnu stredu v roku v čase od 16.00 hod. do 19.00 hod. , počas jarných prázdnin v každom párnom roku v čase od pondelka od 9.00 hod. do stredy do 19.00 hod. a v každom nepárnom roku v čase od štvrtka od 9.00 hod. do nedele do 19.00 hod., počas Veľkonočných prázdnin v každom párnom roku v čase od štvrtka od 9.00 hod. do soboty do 19.00 hod a v každom nepárnom roku v čase od nedele od 9.00 hod. do utorka do 19.00 hod., počas letných prázdnin každý druhý týždeň júlový a augustový v čase od pondelka od 9.00 hod. do nedele do 19.00 hod., počas vianočných prázdnin v každom párnom roku v čase od 24.12. od 9.00 hod. do 25.12. do 9.00 hod. a od 26.12. od 9.00 hod. do 1.1. nasledujúceho roka do 9.00 hod. a v každom nepárnom roku v čase od 25.12. od 9.00 hod. do 26.12 do 9.00 hod. a od 1.1. nasledujúceho roka od 9.00 hod do 6.1. do 19.00 hod..

Otec je povinný si maloleté deti vyzdvihnúť a odovzdať ich po ukončení styku matke v mieste ich bydliska a matka je povinná maloleté deti na styk riadne pripraviť.

Rodičom sa ukladá povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu na Úrade práce sociálnych vecí a rodiny Galanta, na referáte poradensko-psychologických služieb v trvaní 6 mesiacov v rozsahu 1 hodiny týždenne.

Výživné na tvorbu úspor sa u každého z maloletých detí znižuje od 1.10.2013 zo sumy 50 eur mesačne na 20 eur mesačne.

Bežné výživné sa u každého z maloletých detí znižuje od 8.3.2014 zo sumy 250 eur mesačne na 210 eur mesačne

Návrh matky na prerušenie konania sa zamietá.

Tým sa mení rozsudok Okresného súdu Galanta č.k. 5C 193/2009-29 zo dňa 16.12.2009 v časti zastupovania a správy majetku mal. detí, výšky výživného a styku otca s maloletými deťmi.

Upravuje sa účtáreň tunajšieho súdu, aby 3 dni po právoplatnosti tohto rozsudku preúčtovala sumu 5,53 eur z preddavku zloženého matkou pod položkou D 14 43/11 na rozpočtové prostriedky súdu.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Otec sa návrhom zo dňa 14.2.2011 domáhal zmeny výchovného prostredia maloletých detí, tak aby obe deti boli zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov v týždňových intervaloch s tým, že obaja rodičia budú zastupovať deti a spravovať ich majetok, výživné nebude určené a osobitne sa upraví styk. Svoj návrh odôvodnil, tým, že posledná úprava výkonu rodičovských práv a povinností je nedostačujúca pre riadnu výchovu a osobnú starostlivosť o deti z jeho strany.

Návrhom zo dňa 23.2.2012 sa otec domáhal, aby súd zveril deti do striedavej osobnej starostlivosti v pomere 2/1 v prospech matky, tak aby on vykonával starostlivosť o deti v nepárnom týždni od stredy od 14.00 hodiny do nedele do 19.00 hodiny a matka vo zvyšku, upravil styku s deťmi a nariadil výchovné opatrenie v trvaní 6 mesiacov a v rozsahu 2 hodiny týždenne.

Návrhom zo dňa 8.4.2013 sa otec domáhal, aby súd podľa § 25 ods. 4 Zákona o rodine zveril obe deti do jeho výchovy, pretože mu matke bráni v styku, matke určil výživné a upravil jej styk s deťmi.

Návrhom zo dňa 24.9.2013, došlým na tunajší súd dňa 1.10.2014 sa otec domáhal v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 12 P 232/2013 zníženia výživného na maloleté deti u maloletej G. O. zo sumy 250 eur mesačne na sumu 110 eur mesačne a u maloletého Á. O. zo sumy 250 eur mesačne na sumu 80 eur mesačne odo dňa začatia konania. Konanie bolo uznesením zo dňa 4.2.2014 pre prekážku už začatého konania zastavené. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 27.1.2014.

Návrhom zo dňa 24.2.2014 v tejto veci sa otec domáhal zníženia výživného v súlade s horeuvedeným konaním s odôvodnením, že po vyporiadaní BSM rodičov sú majetkové pomery oboch rodičov rovnaké, matka je dlhodobo nezamestnaná, došlo k zníženiu jeho príjmu a pribudli mu ďalšie dve vyživovacie povinnosti, na priateľku, ktorá je tehotná a voči nenarodenému dieťaťu, ktorého otcovstvo bolo určené súhlasím vyhlásením rodičov.

Matka s návrhmi otca na zmenu zverenia nesúhlasila s odôvodnením, že otec sa o deti počas manželstva nestaral s deťmi si tak nevytvoril hlbší vzťah a tie u neho nechcú prespávať. Matka nesúhlasila ani so znížením výživného s odôvodnením, že otec počas trvania ich manželstva dosahoval od zamestnávateľa vyšší príjem než je uvedený v dokladoch, pričom jeho časť mu bola vyplácaná v hotovosti a tak tomu je podľa nej aj teraz.

Matka cestou svojho právneho zástupcu podaním zo dňa 5.2014 navrhla toto konanie prerušiť do právoplatného skončenia konania vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. 10 C 331/2013, z dôvodu, že v konaní sa riešiť otázka, ktorá môže mať vplyv na rozhodnutie vo veci.

Kolízny opatrovník záverom uviedol, že z vlastnej skúsenosti vie, že pokiaľ komunikácie medzi rodičmi nie je nepriaznivá, tak striedavá osobná starostlivosť sa nebude realizovať bez problémov, aj keď vzhľadom k veku detí a záujmu otca by to za pokus stálo. Zníženie výživného, ktoré nie je v záujme detí, pretože sú o 4 roky staršie navrhol zamietnuť.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom rodičov, maloletej G. O., svedkov R. Z., R. Z., Y. L., M. L., V. F., W.L. A., Ing. H. R., O. H., znaleckým dokazovaním a s výsluchom znalkyne, čítaním sa oboznámil s obsahom pripojených spisov tunajšieho súdu sp. zn. 12 P 232/2013 z neho s výpismi z účtu otca, s potvrdením lekára MUDr. G. S. o rizikovitom tehotenstve partnerky otca, s potvrdením a o jej príjme a nemocenskom, sp. zn. 17 P 162/2009 z neho so zápisnicou o pojednávaní zo dňa 18.11.2009, s výpismi z účtu otca, s potvrdením o výdavkoch maloletých detí, sp. zn. 5C 193/2009-29 a sp. zn. 10 C 331/2013, s dokladmi o príjmoch a výdavkoch rodičov detí, o ich majetkových pomeroch, pracovnou zmluvou otca, s potvrdeniami ÚPSVaR Galanta a Sociálnej poisťovne ohľadne matky, s potvrdeniami o návšteve školy, o

výdavkoch detí, o ich zdravotnom stave, o psychologických vyšetreniach detí, s trestným oznámením, s uznesením Okresného riaditeľstva PZ v Galante, so správami o povesti rodičov, s fotodokumentáciou, so znaleckými posudkami, s dohodou o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva, so šetrením pomerov na strane rodičov detí, s oznámeniami bánk, s čestnými vyhláseniami, s oznámením ORPZ Galanta, s fotokópiou preukazov zbraní, s čestným prehlásením, s výkazmi ziskov a strát spoločnosti TRASER spol. s r.o. za roky 2010, 2011 a 2013, s oznámením MUDr. V. Y. zo dňa 15.4.2014, s dokladmi o výdavkoch matky a maloletých detí, s podnetom zo dňa 14.4.2014, s vyjadrením matky k výpovedi svedkyne V. F., s čestnými vyhláseniami rodičov matky, s odpoveďou Andreja Takáča, s potvrdením Sociálnej poisťovne, s s výpisom z účtov v Tatra banke a.s., s oznámením ODI Galanta, so správou DÚ Galanta, s oznámením Sociálnej poisťovne, s fotodokumentáciou, s dokladmi matky o hľadaní si zamestnania a takto vykonaným dokazovaním zistil nasledovný skutkový a právny stav vecí :

Rodičia maloletých detí spolu nežijú, ich manželstvo bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Galanta č.k. 5C 193/2009-29 zo dňa 16.12.2009 a ohľadne úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k deťom, ktoré z manželstva pochádzali, súd schválil dohodu rodičov na základe, ktorej sa maloleté deti zverili do osobnej starostlivosti matky, ktorá je oprávnená ich zastupovať a spravovať ich majetok a otec sa zaviazal prispievať na ich výživu bežným výživným vo výške 250 eur mesačne na každé dieťa a 50 eur mesačne na každé dieťa na tvorbu úspor. Súd upravil styk otca s deťmi v rozsahu každého párneho víkendu v sobotu a nedeľu vždy od 9.00 hodiny do 19.00 hodiny, špeciálne cez sviatky a prázdniny. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 16.2.2010. Matka bola v tom čase nezamestnaná, neevidovaná a bez príjmu. Otec bol zamestnaný v spoločnosti TRASER spol. s r.o., s priemerným čistým mesačným príjmom vo výške 361,24 eur. Rodičia ďalšie vyživovacie povinnosti nemali. Maloletá G. O. mala 8 rokov, navštevovala 2 ročník základnej školy, kde sa stravovala, pričom strava stála v priemerne 16 eur mesačne, ZRPŠ bolo 8,50 eur na rok, chodila na tanečnú, kde mala výdavky vo výške 12 eur mesačne a do ZUŠ, kde bol poplatok za 4 mesiace vo výške 13,94 eura a na pomôcky 6,63 eura. Maloletý Á. O. mal 4 roky, navštevoval materskú školu, kde bol poplatok vo výške 10 eur mesačne, strava 19,60 eura a ZRPŠ bolo vo výške 10 eur polročne. Obe deti mali zníženú imunitu, bývali opakovane choré pre infekty, hospitalizované v nemocnici a okrem toho boli sledované vo viacerých špecializovaných ambulanciách. Lekár im odporučil pravidelne užívať probiotiká a maloletú G.Á., v roku 2006 neumiestňovať do kolektívu, po dobu 6 mesiacov.

Dňa 15.10.2010 uzavreli rodičia dohodu o vyporiadaní ich bezpodielového spoluvlastníctva, na základe ktorej otec nadobudol byt v hodnote 59 751,72 eur, ktorý v súčasnosti obýva a matka byt v hodnote 48 179,78 eur, ktorý rovnako v súčasnosti obýva spolu s maloletými deťmi a otec matke vyplatil sumu 20 000 eur, titulom vysporiadania vlastníctva nehnuteľností. Hnuteľné veci nadobudli obaja podľa toho, ako sa u koho nachádzali pred rozvodom. Z výpovedí rodičov mal súd za preukázané, že obaja mali počas manželstva založené termínované účty na ktorých si sporili finančné prostriedky v rozsahu každý približne 10 000 Sk mesačne, ktoré matka spotrebovala pre rekonštrukciu bytu.

Otec si naposledy určené výživné plní riadne s deťmi sa stýka v širšom rozsahu, čo potvrdila aj maloletá G. O. vypočutá na pojednávaní dňa 6.6.2012 a dňa 28.11.2013, kedy uviedla, že s otcom sa stretávajú každý druhý víkend a podľa svojej chuti a potreby u neho prespávajú. Z vyjadrení maloletej vyplýva, že žiarli na otcovu priateľku, o ktorej sa bez odôvodnenia domnieva, že ju nemá rada. Zároveň uviedla, že bola spolu s bratom u otca svedkom intímnosti a aj hádok otca s partnerkou, voči čomu otec namietal. Otec a ani jeho partnerka nemajú v obci zlú povesť. Maloletá sa dňa 24.3.2014 z iniciatívy matky zúčastnila psychologického vyšetrenia u klinického psychológa PhDr. I. M., ktorá potvrdila, že aktuálne udalosti týkajúce sa rodiny prežíva maloletá intenzívne, stále však vyjadruje lásku k obojom rodičom a túžbu po návrate otca spať do rodiny, pričom zároveň potvrdila aj vierohodnosť jej výpovedí. Nesúlad v komunikácii rodičov zle prežíva aj maloletý Á. O., ktorý je pre poruchy v učení a v prispôsobovaní sa v škole od februára 2013 v starostlivosti Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie Galanta a preto mu bol dňa 4.11.2013 odporučený pravidelný domáci režim pri učení a to aj počas návštev u otca, pokojné prostredie a odovzdávanie si informácií medzi rodičmi, ktoré súvisia s prípravou dieťaťa do školy, ale aj ohľadne brania liekov, pretože dieťa je pre poruchu sústredenia sledované aj pediatrickým neurológom MUDr. T., ktorá mu predpísala dlhodobú liečbu.

Súd vo veci nariadil znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychológia, odvetvie Klinická psychológia detí dospelých a detí a poradenská psychológia Mgr. S. D., ktorá v znaleckom posudku zo dňa 11.7.2011 neodporučila zverenie detí do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, z dôvodu ich negatívneho

vzájomného vzťahu, spôsobu komunikácie a rozdielnosti vo výchovných štýloch. Navrhla rodičom absolvovať rodinnú terapiu za účelom obnovenia komunikácie a rozšíriť styk o každý druhý víkend od piatka od 18.00 hodiny do nedele do 18.00 hodiny a v týždni, keď otec deti nemá cez víkend o styk v stredu.

Súd dňa 18.8.2011 nariadil rodičom výchovné opatrenie a to povinnosti podrobiť sa psychologickému poradenstvu v rozsahu 3 mesiacov na ÚPSVaR Galanta referát poradensko-psychologických služieb. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 17.9.2011. Zo správy psychológa zo dňa 12.1.2012 a z jeho výsluchu zo dňa 25.4.2012 súd zistil, že spory medzi rodičmi pretrvávali, aj keď boli menej intenzívne.

Maloletá G.Á. O., má 12 rokov a v čase začatia konania navštevovala základnú školu, kam dochádzala autom s matkou. Od septembra 2013 chodí na 8 ročné gymnázium v Galante, kam chodí pešo. V škole sa stále stravuje, náklady na stravu sú približne 30 eur mesačne. Rodičovské poplatky sú vo výške 20 eur polročne. Maloletá navštevuje stále krúžok výtvarnej výchovy, kde sa platí ročne ZRPŠ vo výške 10 eur, poplatok za krúžok vo výške 19 eur polročne a pomôcky vo výške 27 eur polročne. V októbri, novembri a v decembri 2013 chodila na karate, kde sa podľa vyjadrenia matky platilo 7 eur mesačne, ktoré výdavky matka nepreukázala. Od septembra 2014 chce chodiť na hru na gitare, kde bude školné 8 eur mesačne a ZRPŠ 7 eur ročne, pričom dňa 19.12.2013 jej matka zakúpila gitaru v hodnote 95 eur. Podľa matky bola maloletá v novembri, bez bližšieho určenia, na výlete v Gyori, kde mala výdavky vo výške 7 eur, v júni v Maďarsku, rovnako bez bližšieho určenia, kde mala výdavky 130 eur a na ďalších školských akciách mala celkové výdavky vo výške 60 eur. Maloletá bývala častejšie chorá, pre syndróm dráždivého kašľa bola hospitalizovaná v NsP Nitra v čase od 27.2.2012 do 2.3.2012, aktuálne je podľa vyjadrenia matky zdravá, pravidelne však užíva probiotiká v hodnote 14 eur mesačne a matka si okrem toho uplatnila aj výdavky na iné lieky počas chorôb v priebehu roka v priemernej výške 20 eur mesačne, za prednostné vyšetrenia 9 eur mesačne a za okuliare 104 eur, na čo matka predložila poukaz, ale nie doklad o zakúpení. Ďalšie jej výdavky matka uplatnila na ošatenie vo výške 70 eur mesačne, stravu a kozmetiku vo výške 120 eur mesačne, kaderníka vo výške 3 eurá mesačne a iné výdavky napr. oslavy narodenín priateľov vo výške 15 eur mesačne, pričom matka predložila jeden doklad o požičaní masky indiána z 20.2.2014 v hodnote 6 eur, kino vo výške 3 eurá mesačne, nabitie mobilu vo výške 14 eur mesačne, pričom matka predložila jeden doklad z 11.1.2013 na 10 eur a z februára a marca 2014, každý na sumu 7 eur, starostlivosť o rybičky a škrečka vo výške 10 eur mesačne, pričom matka predložila jeden doklad z 19.9.2013 v hodnote 10,48 eur. Matka celkovo jej výdavky vypočítala na sumu 568,39 eur mesačne, s podielom na byt vo výške 98,16 eur, na auto vo výške 43,44 eur a na počítač 5,02 eur. Maloletá mala uzavretú poisťnú zmluvu, ktorá zanikala uplynutím doby a nasporené finančné prostriedky matka spotrebovala na potreby detí.

Maloletý Á. O. má 9 rokov a na odporúčanie lekára od septembra 2013 navštevuje 3 ročník základnej školy v Matúškove, kam dochádza autom s matkou. V minulosti chodil do základnej školy v Galante. V škole sa stále stravuje, pričom strava vychádza približne 30 eur mesačne a chodí do družiny, kde je poplatok vo výške 7 eur mesačne a rodičovské poplatky má vo výške 15 eur ročne. Matka súdu predložila jeden doklad, ktorý sa týka maloletého zo septembra 2013 v hodnote 12,50 eura za nákup školských pomôcok. Matka v svojom vyjadrení uviedla, že maloletý sa zúčastnil na školskom výlete v hodnote 130 eur, bez bližšieho určenia a preukázania a školských akciách v hodnote 60 eur ročne, pričom matka rovnako tieto náklady nepreukázala. Maloletý za pravidelnú predpísanú lekársku liečbu dopláca 12 eur mesačne a užíva probiotiká v hodnote 14 eur mesačne, okrem toho si matka uplatnila výdavky na ďalšie lieky počas chorôb v priebehu roka a prevenciu v priemernej výške 20 eur mesačne, za prednostné vyšetrenia 9 eur mesačne, pričom predložila dva doklady, každý v hodnote 8,48 eur, jeden v hodnote 5,48 eur a jeden v hodnote 2 eurá a okuliare vo výške 104 eur ročne, ktorý doklad matka nepredložila. Matka jeho výdavky na ošatenie uplatnila vo výške 50 eur mesačne, stravu 100 eur mesačne, kaderníka 2 eurá mesačne, iné výdavky a to napr. oslavy narodenín priateľov a hračky pre seba v hodnote 15 eur mesačne, pričom matka predložila iba jeden doklad z 22.11.2013 v hodnote 7,61 eur, kino 3 eurá mesačne, pričom matka predložila jeden doklad z novembra 2013 za 3 lístky v celkovej hodnote 9 eur. Maloletý má uzavretú poisťnú zmluvu, na ktorú matka vkladá 20,01 eur mesačne. Matka celkovo jeho výdavky vypočítala na sumu 501,02 eur mesačne, s podielom na byt vo výške 98,16 eur, na auto vo výške 43,44 eur a na počítač 5,02 eur.

Matka u oboch detí uplatnila zimnú a letnú rekreáciu, u každého v celkovej hodnote 800 eur ročne, pričom predložila iba jeden doklad týkajúci sa dovolenky na Donovaloch z 29.2.2014 v hodnote 29 eur a jeden

doklad o výpožičke v hodnote 14,40 eur, bez bližšieho určenia, ktorého z detí sa oba doklady týkajú. Ďalšie nejednoznačné doklady, ktoré matka predložila sú z lekárne na sumu 6,70 eur, 15,71 eur, 3,06 eur, 1,83 eur, 0,23 eur, 3 doklady o prednostných vyšetreniach, každý na sumu 9 eur, pomôcok do školy z novembra 2013 v hodnote 1,18 eura a z decembra 2013 v hodnote 52,96 eur, počítačové hry v hodnote 10,40 eura a 14,99 eura. Matka súdu predložila viaceré doklady o kúpe oblečenie a obuvi za obdobie od septembra 2013 do marca 2014 v celkovej hodnote 406,58 eura/7 mesiacov = 58 eur na jeden mesiac, pričom iba pár z nich bolo jednoznačne za nákup detského oblečenia, obuvi alebo zo špecializovaných obchodov. Matka predložila veľké množstvo dokladov o kúpe bežných potravín, viaceré duplicitne alebo nečitateľne, ktoré súd z uvedených dôvodov nebral do úvahy v celkovej výške 1184,58 eur/7= 169,23 eur za mesiaca a nákup bežnej drogérie v celkovej hodnote 69,34 eur/8= 8,66 eura, pretože jeden doklad bol z augusta 2013. Doklad ohľadne kúpy odlakovača na nechty súd vzhľadom k veku maloletej nebral do úvahy.

Matka je od 8.7.2013 nezamestnaná, evidovaná v evidencii nezamestnaných na úrade práce, ako uchádzačka o zamestnanie, nie je však poberateľkou dávky v hmotnej núdzi, ani podpory v nezamestnanosti, jej otec čestne prehlásil, že jej pomáha sumou 500 eur mesačne. Dňa 28.2.2014 si na úrade podala prihlášku do vzdelávania a prípravy trhu práce, ktoré ešte nebolo realizované. Matka si zamestnanie hľadala aj na tunajšom súde, zatiaľ neúspešne. Právna zástupkyňa otca namietala, že matka si nehľadá zamestnanie aktívne vzhľadom na množstvo ponúk a dĺžku jej nezamestnanosti. Matka bola v minulosti evidovaná ako nezamestnaná od 15.3.2011 do 1.5.2012, rovnako bez nároku na dávku v hmotnej núdzi, aj počas tejto evidencie si podala prihlášku na zaradenie do kurzu vzdelávania a prípravy trhu práce, kam nebola zaradená zo zákonných dôvodov. Z evidencie bola vyradená z dôvodu uzavretia pracovnej zmluvy so zamestnávateľom Expres - sped, s.r.o., kde bola zamestnaná od 1.5.2012 do 31.12.2012, ako administratívna pracovníčka, s priemerným čistým mesačným príjmom vo výške 400 eur, ktorý pracovný pomer skončil uplynutím dohodnutej doby a k jeho predĺženiu nedošlo z dôvodu práceneschopnosti matky, pričom jej pracovná morálka bola v poriadku. Matka bola práceneschopná od 16.11.2012 do 17.6.2013 a zo Sociálnej poisťovne jej boli vyplatené nemocenské dávky v priemernej výške 139,85 eur mesačne a od zamestnávateľa dosahovala priemerný čistý mesačný príjem za obdobie práceneschopnosti vo výške 172,63 eur. Matka mala v čase práceneschopnosti povolené vychádzky od 8.00 hodiny do 10.00 hodiny a od 14.00 hodiny do 16.00 hodiny. Matka je aktuálne zdravá a aj podľa vyjadrenia jej ošetrojúcej lekárky je ukončení práceneschopnosti predpoklad zamestnania sa, ale je možné, že sa rovnaké zdravotné ťažkosti matke znova objavia, pričom sa nedá potvrdiť ani vyvrátiť ich rovnaký priebeh, ani práceneschopnosť. Matka žije v spoločnej domácnosti s deťmi, v 2 izbovom byte v jej osobnom vlastníctve a má vytvorené vhodné podmienky na zabezpečenie starostlivosti o deti. V súvislosti s bývaním má pravidelné výdavky na preddavkoch za služby spojené s užívaním bytu vo výške 166 eur mesačne, elektrinu vo výške 29,06 eur mesačne, plyn vo výške 10 eur mesačne, RTVS vo výške 4,64 eur mesačne, Satro TV vo výške 7,74 eur mesačne, internet vo výške 14,82 eur mesačne, daň z nehnuteľností vo výške 12,95 eur ročne, poistenie nehnuteľnosti vo výške 71,72 eur ročne, miestny poplatok za odpad pre tri osoby vo výške 59,89 eur ročne. Matka si vo svojom písomnom vyjadrení uplatnila aj nedoplatok za rok 2011, ktorý má platiť v splátkach vo výške 50 eur, pričom jej zostáva zaplatiť ešte 10 splátok, výšku ani dôvodnosť tohto výdavku však nepreukázala, súd predložila iba jeden doklad o zaplatení vo výške 50 eur zo dňa 19.9.2013. Matka vlastní osobné motorové vozidlo Seat Ibiza, rok výroby 2000, ktorého prevádzku si vyčíslila na sumu 130,32 eur mesačne, z toho na pohonné hmoty 55,92 eur mesačne, z toho 35,92 eur náklady maloletého Á. na dochádzanie do školy a zvyšok na inú potrebnú dopravu detí. Matka predložila v konaní pokladničné doklady o nákupe pohonných hmôt (niektoré doklady boli duplicitne predložené) od septembra 2013 do marca 2014 v celkovej výške 610,94 eur/7 mesiacov = 87,28 eur na mesiac. Podľa vyjadrenia matky zvyšok uplatnených výdavkoch vo výške 74,4 eur mesačne pozostáva z alikvotnej časti zákonnej poisťky vo výške 116,56 eur ročne, STK vo výške 55 eur dvojročne, pričom matka súdu aj predložila dva doklady z 22.11.2013 v hodnote 12 eur a 43 eur, umytia vozidla vo výške 6,27 eur mesačne, pričom súdu predložila jeden doklad z 23.11.2013 v hodnote 6,29 eura, nákup destilovanej vody vo výške 4 eur x 12 mesiacov, pričom súdu predložila len jeden doklad z 23.11.2013 v hodnote 10,79 eur, nákup autobatérie v hodnote 79 eur na 3 roky, pričom súdu predložila doklad z 15.11.2012 v hodnote 79 eur, zimných pneumatík vo výške 440 eur na 3 roky, pričom súdu doklad nepredložila a nevyhnutných opráv vo výške 850 eur za 2 roky, pričom súdu žiadne doklady matka nepredložila. Matka si vo výdavkoch ďalej uplatnila opravu počítača/laptopu, ktorý s maloletými deťmi používajú v celkovej výške 180,92 eur ročne, pričom súdu predložila doklady o oprave za posledných 12 mesiacov v hodnote 8,70 eur, 17,92 eur, 10 eur a 125 eur t.j. celkom 161,62 eur.

Otec je od 1.7.1996 zamestnaný v spoločnosti TRASER spol. s r.o., ako technik s miestom výkonu práce v Galante a na celom území SR, s pracovným časom od pondelka do piatka a flexibilnou pracovnou dobou, pričom v čl. 10 otec súhlasil s tým, že nezverejní výšku svojho platu. Otec má so zamestnávateľom dohodnutú odmenu vo výške minimálnej mzdy. Za rok 2011 mal priemerný čistý mesačný príjem vo výške 371,92 eur, za rok 2012 vo výške 348 eur a za rok 2013 vo výške 387,24 eur. Zamestnávateľ otca vynakladal na mzdové náklady v roku 2009 prostriedky v celkovej výške 343 287 eur, v roku 2010 to bolo 269 387 eur, v roku 2011 to bolo 263 704 eur, v roku 2012 to bolo 295 155 eur a v roku 2013 to bolo 143 269 eur. Otec mal vedený bežný a termínovaný účet v Tatra banka a.s. ktoré boli zrušené, bežný dňa 2.11.2009 a termínovaný dňa 1.3.2011. V Sberbank Slovensko, a.s. mal otec tri bežné účty a jeden termínovaný, ktoré všetky už boli uzavreté a jeden aktívny účet s povoleným prečerpaním, kde mal otec k 1.4.2014 zostatok -333,02 eur. Z výpisov z účtu za obdobie posledných 12 mesiacov súd zistil, že otcovi pravidelne chodí na uvedený účet, so splatnosťou začiatkom mesiaca, výplata od zamestnávateľa, vo vydokladovanej výške a okrem toho si otec pravidelne na účet vkladá, na dorovnanie príjmov a výdavkov, hotovosť, ktoré finančné prostriedky sú podľa jeho vyjadrenia z jeho úspor (dňa 24.4.2013 to bol vklad vo výške 670 eur, 28.5.2013 vklad vo výške 500 eur, 28.6.2013 vklad vo výške 500 eur, 31.7.2013 vklad vo výške 500 eur, 9.9.2013 vklad vo výške 500 eur, 8.10.2013 vklad vo výške 500 eur, 13.11.2013 vklad vo výške 500 eur, 3.12.2013 vklad vo výške 500 eur, 31.1.2014 vklad vo výške 500 eur, 17.3.2014 vklad vo výške 500 eur). Otec z uvedeného účtu platí svoje pravidelné výdavky na bývanie a služby. Otec iné účty v bankách Slovenskej republiky nemá. V konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 17 P 162/2009 predložil otec súdu výpisy z účtu z Volksbank Slovensko a.s. od septembra 2008 do septembra 2009, s ktorých súd zistil, že otcovi chodila so splatnosťou začiatkom mesiaca na predmetný účet výplata od zamestnávateľa v priemernej výške 419 eur a okrem toho naň pravidelne vkladal hotovosť a to dňa 9.9.2008 vo výške 1.320,55 eur, dňa 15.12.2008 vo výške 1.357,90 eur, dňa 20.1.2009 vo výške 1.352,75 eur, dňa 13.2.2009 vo výške 1.351,68 eur, dňa 13.3.2009 vo výške 1.358,52 eur, dňa 8.4.2009 vo výške 1.342,39 eur, dňa 13.5.2009 vo výške 1.341,67 eur, dňa 10.6.2009 vo výške 1.343,42 eur, dňa 10.7.2009 vo výške 1.342,43 eur, dňa 6.8.2009 vo výške 1.342,43 eur, dňa 11.9.2009 vo výške 1.345 eur, ohľadne týchto vkladov, otec na pojednávaní dňa 18.11.2009 uviedol, že finančné prostriedky má od W. C. za odvedenú prácu. Otec je držiteľom zbrojného preukazu a vlastníkom 4 zbraní a to pištole samonabíjacej, dvoch brokových dvojok a malokalibrovky samonabíjacej, ktorú nadobudol kúpou a ostatné darom od svojho otca, pri príležitosti jeho štyridsiatych narodenín, pričom účastníci nenamietali ich hodnotu zistenú súdom v celkovej výške 644,72 eur. Podľa matky mal otec aj iné zbrane, vyššej hodnoty, čo on potvrdil s tým, že ich pred ešte pred rozvodom. Matka tvrdila, že otec sa poľovníctvu venuje aj v súčasnosti, súdu predložila fotodokumentáciu bez dátumu, čo otec poprel s tým, že túto svoju v súčasnosti nerealizuje, nechodí na poľovačky a nie je ani členom žiadneho poľovného združenia, zbrane však neplánuje predať z dôvodu ich nízkej hodnoty. Potvrdil, že má vydaný poľovný lístok s platnosťou na 5 rokov, za ktorý platil 150 eur a je predsedom klubu športovej streľby v Šali, kde platí členské vo výške 15 eur ročne, aktívne sa však nezúčastňuje na jeho činnosti a teda s tým nemá spojené žiadny výdavky. Otec nepodal na daňovom úrade daňové priznanie, nie je vlastníkom osobného motorového vozidla a s výnimkou bytu, ktorý obýva je nemajetný.

Otcovi dňa 8.3.2014 pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť na maloletého V. S. L., s ktorého matkou W.P. A. žije otec ako druh a družka, aj keď obaja majú aj vlastnú domácnosť. Otec býva v 3 izbovom byte v jeho výlučnom vlastníctve, kde sú výdavky na bývanie vo výške 152,64 eur mesačne na SIPO, vo výške 35,04 eur mesačne na elektrinu, 24,25 eur mesačne v prospech Slovak telecom a.s za internet a pevnú linku, pričom mobilný telefón má služobný, 36,15 eur mesačne v prospech Allianz a.s. a 60 eur ročne platí na poisťku na byt. Otec má vytvorené vhodné podmienky na zabezpečenie starostlivosti o maloleté deti, o ktoré sa aj riadne stará, pokiaľ sú v jeho starostlivosti, čo potvrdili v konaní vypočutí svedkovia R. Z., R. Z., rodičia matky, Y. L., švagriná otca, M. L., brat otca, W. A., partnerka otca, L. H. R., kolega otca, V. F. a O. H., rodinné známe, prípadne nemali priame skúsenosti, za základe ktorých by vedeli potvrdiť výhrady matky voči spôsobu jeho starostlivosti.

Partnerka otca sa v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 10 C 331/2013 domáha od otca výživného na seba vo výške 200 eur mesačne po dobu 2 rokov odo dňa začatia konania, ktoré bolo začaté dňa 1.10.2013, zaplata 500 eur, ako nákladov súvisiacich s tehotenstvom a pôrodom, 800 eur výbavičku v tom čase ešte nerodeného dieťaťa a jeho výživného v predpokladanej výške 80 eur mesačne po dobu 37 týždňov odo dňa nástupu matky na materskú dovolenku t.j. 17.1.2014. Konanie nebolo doposiaľ právoplatne skončené. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že partnerka otca s priemerným čistým mesačným príjmom v roku 2013 vo výške 306 eur a pretože bola v súvislosti s tehotenstvom od

19.7.2013 práceneschopná bolo jej zo Sociálnej poisťovne vyplatené v auguste 2013 nemocenské vo výške 76,90 eur a v nasledujúcich celých mesiacoch vo výške 177,40 eur mesačne alebo 183,30 eur mesačne. Od februára 2014 je jej vyplácané materské v priemernej výške 218 eur mesačne. Výdavky mala podľa jej vyjadrenia vo výške 29,10 eur mesačne na telefón, 13,43 eur mesačne na elektrinu, 94,64 eur mesačne na SIPO, 42,92 eur mesačne úver. Partnerka otca má dve deti, z ktorých Patrícia, narodená 27.7.1996 je maloletá a žije s matkou v spoločnej domácnosti a má podľa jej vyjadrenia výdavky na školské potreby vo výške 10 eur mesačne, ošatenie vo výške 30 eur mesačne, školské 110 eur mesačne a D., narodená 25.8.1994 bola zverená do osobnej starostlivosti jej otca a partnerka otca je zviazaná prispievať na jej výživu výživným vo výške 80 eur mesačne. Partnerka otca v návrhu uviedla, že jej výdavky na výživné v súvislosti s tehotenstvom boli 10 eur mesačne na vitamíny a 180 eur mesačne na stravu, 300 eur na tehotenské oblečenie, 132 eur na lekárske ošetrovanie, 50 eur na zdravotnícke pomôcky do pôrodnice, 300 eur pobyt v pôrodnici a výdavky nenarodeného dieťaťa v celkovej výške 800 eur pozostávajú z 150 eur za detskú postieľku, 150 eur za kočík, 250 eur za oblečenie, 250 eur za autosedačku - vajíčko a titulom výživného vo výške 80 eur mesačne po dobu 37 týždňov odo dňa je nástupu na materskú dovolenku pozostávajú z 30 eur na mesiac za plienky, 33 eur za oblečenie, 50 eur za stravu, 10 eur za detskú kozmetiku. Otec voči uplatneným nárokom svojej partnerky na pojednávaní dňa 6.11.2013 nenamietal v časti jej výživného a výživného dieťaťa, ostatné nároky navrhol preukázať, čo sa doposiaľ v uvedenom konaní nestalo. Z dokladov predložených otcom v tomto konaní súd uznal výdavky partnerky otca v súvislosti s jej tehotenstvom vo výške 50 eur a 1,74 eur, s nákupom tehotenského oblečenia vo výške 92,50 eur, 31 eur a 11 eur a výdavky dieťaťa v súvislosti s výbavičkou 160 eur, 41,20 eur, 49 eur, 63,60 eur a 134,90 eur. Ostatné uplatnené výdavky sú bežné a týkajú sa stravy alebo bežných liekov, prípadne ich nevedel súd jednoznačne stotožniť (netýkajú sa tehotenského alebo detského oblečenia, detskej výbavičky alebo nie sú zo špecializovaných obchodov). Otec sa v tomto konaní vyjadril, že partnerke pomáhal s úhradou nákladov v súvislosti s tehotenstvom a pôrodom a aj výživou maloletého dieťaťa a v konaní pod sp. zn. 10 C 331/2013, že výživné určené na tieto deti v celkovej výške 500 eur si je schopný platiť ešte tak 5 až 6 mesiacov, pretože má prostriedky titulom vypořádania BSM a pomáhajú mu rodičia. Konanie nebolo doposiaľ právoplatne skončené.

Otec sa návrhom zo dňa 8.4.2013 domáhal, aby súd podľa § 25 ods. 4 zákona o rodine zveril obe deti do jeho výchovy, pretože mu matke bráni v styku, matke určil výživné a upravil jej styk s deťmi, pričom na matku podal aj trestné oznámenie pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia, ktorého sa mala dopustiť tým, že mu neumožnila styk s mal. deťmi., ktoré bolo odmietnuté pretože nebol dôvod na začatie trestného stíhania alebo postup podľa § 197 ods. 2 Trestného poriadku.

Podľa § 163 ods. 1 O.s.p., rozsudok odsudzujúci na plnenie v budúcnosti zročných dávok alebo na plnenie v splátkach možno na návrh zmeniť, ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď došlo k zmene pomerov.

Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, rozsudky o výchove a výžive maloletých detí a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

Podľa § 26 Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností

Pretože v zmysle čl. 18 ods. 1 Dohovoru OSN o právach dieťaťa z roku 1989 vynaložia všetky štáty, ktoré sú zmluvou stranou Dohovoru, všetko úsilie na to, aby sa uznala zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa.

Napriek tomu, že znalkyňa neodporučila zverenie detí do striedavej osobnej starostlivosti rodičov z dôvodu ich negatívneho vzájomného vzťahu, rozdielneho spôsobu komunikácie a výchovných štýlov, súd dôvodnosť návrhu otca hodnotil aj ďalším dôkaznými prostriedkami v súlade s judikatúrou českého Ústavného súdu, ktoré nie je síce záväzná, ale vzhľadom k dĺžke praxe a rozhodovacej činnosti súdov vo veciach striedavej osobnej starostlivosti, bohatšia, pričom právna úprava v právnych poriadkoch oboch štátov je takmer totožná, (nález sp. zn. III. ÚS 1206/09, I. ÚS 266/10) okrem toho od podania znaleckého posudku uplynuli už 3 roky.

Je nesporné, že striedavá osobná starostlivosť predpokladá zo strany rodičov predovšetkým toleranciu, spoločnú vôľu a schopnosť spolu komunikovať a spolupracovať a pritom nezapájať dieťa do svojich vzájomných problémov. Súd by však nemal, v zmysle cit. nálezov, na tento spôsob výchovy rezignovať automaticky, ako zistí, že jeden z rodičov, v našom prípade matka, s týmto spôsobom výchovy nesúhlasí, ak je taký nesúhlas čisto obštrukčný, ničím neodôvodnený a preto oň súd nemôže oprieť svoje rozhodnutie. V danom prípade bolo v priebehu konania rodičom uložené výchovné opatrenie za účelom zlepšenia vzájomnej komunikácie, na ktorom obaja rodičia ochotne participovali, pričom aj prišlo k čiastočnému zlepšeniu, ale nie úplnému odstráneniu nezhôd. O ich aktuálnom negatívnom naladení svedčí aj priebeh a charakter sporu, ktorý sa záverom konania ešte vyostril a aj keď nedostatok v komunikácii medzi rodičmi môže v niektorých prípadoch napraviť práve nevyhnutnosť aktívnej komunikácie v prípade striedavej osobnej starostlivosti, v tejto veci sa už len rozšírením styku nad rámec ostatnej úpravy skomplikovala atmosféra v rodine, čo malo negatívny dopad na psychické zdravie maloletých detí. Z uvedených dôvodov, aj keď otec záverom zotrval na svojom návrhu na striedavú osobnú starostlivosť, pričom kolízny opatrovník ponechal na zváženie tento spôsob výchovy, vzhľadom k záujmu otca a veku detí, vyskúšať, zároveň však vopred túto formu starostlivosti, v danom prípade odsúdil k zániku. Z uvedených dôvodov súd rozhodol, že deti zostanú v osobnej starostlivosti matky a akýkoľvek návrh otca na zmenu výchovného prostredia maloletých detí zamietol.

Podľa § 25 ods. 4 zákon o rodine, ak jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom upravený podľa odseku 1 alebo 2, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti.

V priebehu konania sa otec domáhal aj zmeny zverenia maloletých detí do jeho osobnej starostlivosti z dôvodu, že matka mu neumožňuje styk s maloletými deťmi, na ktorom záverom netrval, pre právnu istotu však súd udáva, že ani tento nie je dôvodný, pretože z obsahu vykonaného dokazovania mal za preukázané, že styk otca s maloletými deťmi sa realizuje v súlade s právoplatným rozhodnutím súdu, dokonca nad jeho rámec.

Podľa čl. 12 Dohovoru o právach dieťaťa štáty, ktoré sú zmluvnou stranou musia zabezpečiť dieťaťu, ktoré je schopné si utvárať vlastné názory, právo ich vyjadrovať slobodne vo všetkých záležitostiach, ktoré sa ho týkajú, pripisujúc názorom dieťaťa náležitú váhu podľa jeho veku a zrelosti. Na tento účel musí byť dieťaťu predovšetkým poskytnutá možnosť byť vypočuté v akomkoľvek súdnom alebo administratívnom konaní, ktoré sa ho týka buď priamo, alebo prostredníctvom zástupcu, resp. príslušnej osoby, spôsobom zlučiteľným s procesnými pravidlami vnútroštátneho práva.

Podľa § 43 Zákona o rodine, maloleté dieťa, ktoré je schopné s ohľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť vyjadriť samostatne svoj názor, má právo vyjadrovať ho slobodne vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

Pri rozhodovaní o výchovnom prostredí maloletých detí súd prihliadol aj na názory maloletých detí zisťované kolíznym opatrovníkom a u maloletej G. O. aj jej opakovaným výsluchom pred súdom, ktoré názory a želania súd rešpektoval vzhľadom k veku detí, vyjadreniu sa psychológa k vierohodnosti vyjadrenia maloletej a nezasahoval do stabilizovaného výchovného prostredia maloletých detí aj s ohľadom k ich zlému prežívaniu rodinných nezhôd.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvoze; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Z obsahu vykonaného dokazovania mal súd však za to, že je dôvodné rozšíriť styk otca s maloletými deťmi, pričom v širšom rozsahu, než bol upravený ostatným rozhodnutím súdu sa aj aktuálne realizuje. Aj v tejto časti rozhodnutia súd zohľadnil názor a želanie detí, ktoré majú o styk s otcom a jeho pozornosť záujem, o čom svedčí aj aktuálna lekárska správa zo psychologického vyšetrenia maloletej G. O., ktorá aj keby bola náhodným svedkom otcových intímností, nezanechalo to na nej žiadnu traumu, má stále k otcovi pekný vzťah a túži po jeho návrate do rodiny. Z uvedených dôvodov súd rozšíril styk otca s maloletými deťmi tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku, pretože na jeho strane neboli zistené žiadne nedostatky v zabezpečovanej starostlivosti, pričom takéto rozhodnutie je v záujme maloletých detí a aj v záujme vybudovania a následného zachovania súrodeneckých väzieb s novonarodeným bratom V. S.. Maloleté deti pochádzajúce z otcovho vzťahu s matkou sa stále dožadujú jeho pozornosti a je na otcovi, aby vhodne a spravodlivo rozložil svoju pozornosť medzi partnerku a deti pochádzajúce zo vzťahu s bývalou manželkou a už aj súčasnou partnerkou, aby sa predišlo neodôvodnenej žiarlivosti.

Podľa § 37 ods. 2 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo odbornému poradenstvu v špecializovaných zariadeniach.

Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že napriek už raz absolvovanej rodinnej terapii, nedostatky vo vzájomnej komunikácii rodičov pretrvávajú, čo má negatívny vplyv na psychické zdravie maloletých detí a preto uložil obom rodičom, v súlade s návrhom otca, povinnosť podrobiť sa psychologickému poradenstvu, v trvaní 6 mesiacov, ktoré sa bude realizovať na referáte poradensko - psychologických služieb príslušného Úradu práce sociálnych vecí a rodiny, pretože takéto rozhodnutie je v záujme všetkých účastníkov konania.

Podľa § 78 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 62 ods.1, 2, 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 63 ods. 3 Zákona o rodine, ak to majetkové pomery povinného rodiča dovoľujú, za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať aj tvorbu úspor. V takom prípade súd uvedie pri určení výživného sumu výživného, ktorá je určená na tvorbu úspor, a uloží povinnému rodičovi, aby túto sumu poukazoval na osobitný účet maloletého dieťaťa, ktorý v prospech neho zriadi rodič, ktorému bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Na nakladanie s prostriedkami na účte maloletého dieťaťa je potrebný súhlas súdu.

Podľa § 74 ods. 1 Zákona o rodine, otec dieťaťa, za ktorého matka dieťaťa nie je vydatá, je povinný najdlhšie po dobu dvoch rokov, najneskôr odo dňa pôrodu prispievať matke primerane na úhradu jej výživy a poskytnúť jej príspevok na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom.

Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, súd môže na návrh tehotnej ženy uložiť mužovi, ktorého otcovstvo je pravdepodobné, aby poskytol vopred sumu potrebnú na zabezpečenie jej výživy podľa odseku 1, príspevok na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom a sumu potrebnú na zabezpečenie výživy dieťaťa po dobu, počas ktorej by žene patrila materská dovolenka podľa osobitného predpisu.15)

Podľa ods. 3 citovaného ustanovenia, právo žiadať príspevok na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom podľa odseku 1 sa premlčí uplynutím troch rokov odo dňa pôrodu.

Podľa § 75 ods.1 veta prvá Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa ods.2 citovaného ustanovenia, výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Podľa § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p. pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet.

Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že od poslednej úpravy výživného nedošlo k zmene pomerov na strane matky, ktorá je od poslednej úpravy výživného v roku 2010, s výnimkou krátkeho obdobia, ktoré bolo prerušené jej práceneschopnosťou, stále nezamestnaná, súd jej však v tomto smere nemal formálne, čo vytknúť. Matka je riadne evidovaná, opakovane sa uchádzala na úrade práce o rôznu formu rekvalifikácie, preukázala súdu, že si zamestnanie hľadala aj mimo sprostredkovanie, individuálne. Vzhľadom k dĺžke doby jej nezamestnanosti, množstva ponúk na trhu práce, možnosti vykonávať práce aj mimo pracovného pomeru, cestou agentúr, ktoré v hojnom počte pôsobia aj v mieste jej bydliska, má však matka, podľa názoru súdu, v ktorom smere sa stotožnil s argumentáciou otca, priestor vyvinúť aj väčšie úsilie zvýšiť si životnú úroveň a úroveň svojich detí aj sama, svojim pričinením a nie spoliehať sa dlhodobo na výživné, prípadne pomoc svojich rodičov, ako matka, záverom, pri porovnávaní pomeru svojich príjmov a výdavkov, tvrdila. A to všetko najmä za stavu, že jej zdravotný stav je uspokojivý a deti nie sú už vo veku, že by vyžadovali jej celodennú starostlivosť a ani ich zdravotný stav nie je taký zlý, že by ju, ich zvýšená chorobnosť, znevýhodňovala pri hľadaní si zamestnania.

Od poslednej úpravy však prišlo k zmene pomerov na strane otca, tým, že mu pribudla nová vyživovacia povinnosť na maloleté dieťa, ktoré sa narodilo dňa 8.3.2014 a z ktorého matkou nie sú manželia a teda otec nemá voči nej vyživovaciu povinnosť. V zmysle cit. zákonných ustanovení však má voči nej povinnosť primerane jej prispievať na úhradu jej výživy, najdlhšie po dobu dvoch rokov, najneskôr odo dňa pôrodu, a zároveň jej poskytnúť príspevok na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom. Účelom tohto príspevku je jednak kompenzácia straty príjmov nevydatej matky maloletého dieťaťa v dôsledku tehotenstva, pôrodu a následnej starostlivosti o dieťa v útlom veku, ako aj kompenzácia zvýšených výdavkov v súvislosti s tehotenstvom a pôrodom, pričom oprávnenou osobou pre priznanie tohto príspevku je výlučne nevydatá matka dieťaťa a výška príspevku je daná primeranosťou a má vyrovnávať zníženú životnú úroveň matky v čase tehotenstva a po pôrode s jej životnou úrovňou pred tehotenstvom. Je pravda, že na tunajšom súde sa ohľadne uvedených nárokov partnerky otca a na jej návrh vedie konanie, ktoré nebolo doposiaľ právoplatne skončené, v ktorom sa partnerka otca od neho domáha zaplatenia svojich nákladov, výživy a ako aj výživy maloletého dieťaťa, pričom matka dala návrh na prerušenie tohto konania do jeho právoplatného skončenia. Z vykonaného dokazovania mal však súd za preukázané, že otec a matka jeho novonarodeného dieťaťa spolu žijú v druhovskom pomere a otec dobrovoľne prispieval a aj prispieva na jej výživu a aj výživu ich maloletého dieťaťa. Z uvedených dôvodov súd tohto konanie vyhodnotil ako účelové, oprávnenosť výdavkov otca v tomto konaní riešil, ako predbežnú otázku a návrh na prerušenie konania zamietol. Je nesporné, že partnerka otca bola od augusta 2013 rizikovo tehotná, pred tým však zo zamestnania dosahovala príjem minimálny, pričom zo Sociálnej poisťovne jej počas jej práceneschopnosti bolo vyplácané nemocenské a tak strata na jej príjme počas práceneschopnosti bola v priemernej výške 126 eur mesačne a počas materskej dovolenky 88 eur mesačne. Súd vykonal dokazovanie aj za účelom vyhodnotenia jej nárokov spojených s tehotenstvom a pôrodom, ktoré v predmetnom konaní neboli doposiaľ preukázané a za dôvodné uznal len jednorazové nároky vo výške 186,24 eur v súvislosti s nákupom tehotenského oblečenia, doplnkovej výživy a vitamínov či liekov a výdavky na zdravotnú starostlivosť. Vzhľadom k takmer rovnakým príjmom, výdavkom, majetkovým pomerom a počtu vyživovacích povinností otca a jeho partnerky súd v spravodlivom pomere 1 polovice uznal výdavky otca v tomto konaní. Otec je v súlade s týmto záverom súdu povinný prispievať na výživu svojej partnerky od augusta 2013 do februára 2014 vo výške 63 eur mesačne (126 eur/2= 63eur) a od februára 2014 vo výške 44 eur mesačne (88eur/2 =44 eur) a mal povinnosť zaplatiť jednorazovo jej výdavky v súvislosti s tehotenstvom a pôrodom vo

výške 93,12 eur ($186,24 \text{ eur}/2 = 93,12 \text{ eur}$). Výdavky na tzv. výbavičku mal. dieťaťa sa v rámci toho príspevku nezohľadňujú a preto tieto súd zohľadnil pri určovaní vyživovacej povinnosti otca, ktoré uznal ako oprávnené vynaložené v celkovej výške 448,70 eur a ktoré v rovnakom pomere na otca pripadajú vo výške 224,35 eur. Pretože tieto boli vynaložené prevažne v období, keď partnerka otca bola už na materskej dovolenke, s vyšším príjmom, pričom na ich úhradu je od štátu vyplácaný aj príspevok pri narodení dieťaťa, súd ich nezohľadnil.

V inom smere k zmene pomerov na strane otca neprišlo, pretože u otca neprišlo zníženiu jeho legálne dosahovaného príjmu zo zamestnania. Otec je stále zamestnaný u totožného zamestnávateľa a príjem rovnako dosahuje len minimálny, pričom aj keď sa u zamestnávateľa otca objem celkových vyplatených finančných prostriedkov, titulom miezd znižoval, príjem otca sa naopak so zvyšovaním minimálnej mzdy zvyšoval. Matka v priebehu konania argumentovala, že otec mimo toho príjmu, má od svojho zamestnávateľa aj iné príjmy, tak, ako mala o tom vedomosť počas trvania manželstva, ktoré skutočnosti však neboli vykonaným dokazovaním preukázané. Otec nepoprel, že v uvedenom období mal aj iné príjmy, namietal však, že teraz má len príjmy od zamestnávateľa, a žije z úspor, z príjmu titulom vyporiadania BSM alebo pomoci od rodičov. Je nesporné, že otec na svoj účet pravidelne vkladá na dorovnanie pomeru príjmov a výdavkov sumu cca 500 eur mesačne, pričom v rozhodnom období pri ostatnej úprave výživného to bolo cca 1300 eur mesačne. Z tohto účtu otec pritom platí len pravidelné výdavky na bývanie, poisťky a výživné a nie platby na svoju bežnú výživu, nákup drogérie, odevov a obuvi a bežných služieb atď., pričom iné účty otec nemá. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že obaja rodičia mali skutočne úspory z čias trvania manželstva, ktoré matka spotrebovala pri rekonštrukcii bytu, svoj byt však rekonštruoval aj otec, ktorá rekonštrukcia si vyžiadala finančné prostriedky, pričom titulom vyporiadania BSM nijaké finančné prostriedky otec nenadobudol, naopak bol povinný matke vyplatiť a preto súd tieto jeho tvrdenia, ako tendenčné a účelové, neuznal. Majetkové pomery oboch rodičov sú v zásade rovnaké a od rozvodu sa nezmenili. Otec nevlastní žiadne ďalšie nehnuteľnosti, nemá vedné žiadne účty v bankách, na ktorých by sa nachádzal väčší objem finančných prostriedkov, ani osobné motorové vozidlo. Vlastní len poľovné zbrane, ktorých zostatková hodnota zisťovaná súdom nebola sporná a zásadným spôsobom nezvyšuje životnú úroveň. Súd na návrh matky vykonal rozsiahle dokazovanie na preukázanie skutočnej životnej úrovne, ktorú matka opakovane sponchybovala. Z takto vykonaného dokazovania prišiel súd k záveru, že otec nežije výlučne z príjmu z pracovného pomeru, avšak nič nenasvedčuje tomu, že by jeho životná úroveň bola podstatne vyššia než bola pri poslednej úprave výživného.

Pretože otcovi pribudla vyživovacia povinnosť voči maloletému dieťaťu, ktoré sa narodilo z dlhodobého vzťahu a nie teda neuvážene a nezodpovedne, pričom aj ono má nárok na rovnakú životnú úroveň, ako jeho dva súrodenci z otcovej strany, ktorá mu len zo strany matky nemôže byť zabezpečená, pričom aj voči nej má otec morálne, ale aj zákonné povinnosti. Súd preto návrhu otca čiastočne vyhovel a odo dňa podania návrhu na zníženie výživného, kedy už boli zmenené pomery znížil výživné, prioritne z tvorby úspor, o rozdiel na príjme družky, čo predstavuje u každého dieťaťa približne 30 eur mesačne, z 50 eur mesačne na 30 eur mesačne, a dňom narodenia maloletého V. S. aj bežné výživné každého z maloletých detí z 250 eur na 210 eur mesačne, ktoré zohľadňuje návrh partnerky otca v konaní sp. zn. 10 C 331/2013, jej zvýšený príjem a potreby maloletého dieťaťa. Výživné na tvorbu úspor maloletých detí ponechal v nižšej výške, aby ostal priestor otcovi sporiť prostriedky v rovnakej výške aj svojmu novonarodenému synovi a rozdiel poskytnúť na bežnú výživu toho dieťaťa.

V zásade zníženie výživného nie je v záujme maloletých detí, v tomto smere sa súd stotožnil s vyjadrením kolízneho opatrovníka, ale takto znížené výživné, podľa názoru súdu ich výživu a životnú úroveň radikálne neohrozí, pričom aj keď na ich strane prišlo k zmene, pretože sú obe staršie o 4 roky, maloletá G. O. má 12 rokov, pričom v čase poslednej úpravy mala 8 rokov, nechodí už na základnú školu, ale na 8 ročné gymnázium a maloletý Á. O. má 9 rokov, pričom mal 5 rokov, a kým predtým chodil do materskej školy, teraz chodí na základnú školu, kam dochádza a s výkonom školskej dochádzky má spojené zvýšené výdavky, ich zdravotný stav detí sa v porovnaní z časom poslednej úpravy zlepšil, deti nemajú zvýšenú chorobnosť, pravidelne užívajú len probiotiká a Á. lieky odporúčané neurológom, rozsah a nároky ich mimoškolskej činnosti sú v zásade rovnaké, pričom matka súdu predložila veľké množstvo pokladničných dokladov týkajúcich sa bežných potrieb maloletých detí, ale ich mimoriadne výdavky, niektoré až nadštandardné nepreukázala, resp. preukázala len čiastočne. Výživné na obe maloleté deti súd ponechal v rovnakej výške, pretože maloletý Á.F. O. aj keď je mladší, má vyššie výdavky než primerané jeho veku.

Tunajší súd uznesením č.k. 13 P 43/2011-834 zo dňa 9.5.2014 priznal Slovenskej sporiteľni a.s. náhradu vecných nákladov vo výške 5,53 eur, ktoré sa majú v zmysle tohto uznesenia poukázať z rozpočtových prostriedkov súdu. Pretože na preddavkoch matkou zložených je stále suma vo výške 72,68 eur, súd prikázal preúčtovať priznanú sumu z preddavkov matky na rozpočet, pretože dôkaz súd vykonával na jej návrh.

O trovách konania súd rozhodol s poukazom na §146 ods.1 písm. a/ O.s.p., keď žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak sa konanie mohlo začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§42 ods.3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v §221 ods.1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné súdne rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Zákona č.233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.